

1 Eylül 2016

GÜNLÜDÜR

Sayı : 64272063-610- **23483**
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-1863)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : TBMM Başkanlığının 09.02.2016 tarihli ve 43452547-120.07-17947 sayılı yazısı.

Bartın Milletvekili Sayın M. Rıza YALÇINKAYA'nın tarafıma tevcih ettiği 7/1863 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Dr. Berat ALBAYRAK
Bakan

Ek :7-1863 Esas Numaralı Önerge Cevabı (2 sayfa)

**BARTIN MİLLETVEKİLİ SAYIN M. RIZA YALÇINKAYA’NIN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/1863)**

Sorular 1, 2, 3:

“Devletin genel sanayi ve enerji politikalarına uygun olarak taşkömürü rezervlerinin mümkün olan en ucuz maliyetle ve çevreye en az zararı verecek şekilde değerlendirilerek ekonomiye kazandırılması” misyonu ve “Taşkömürü madenciliğinde ileri ve yeni teknolojilerin kullanılarak üretim ve verimliliğin artırılması, maliyetlerin düşürülmesi başta Demir-Çelik sektörü olmak üzere ülkemiz sanayisinde kullanılan taşkömürü ihtiyacının önemli bir kısmını karşılama” vizyonuyla Cumhuriyetin ilk yıllarından beri faaliyet gösteren Türkiye Taşkömürü Kurumu (TTK), kurulduğu günden bugüne kadar Türkiye sanayisinin gelişmesinin lokomotifini işlevini görmüş, aynı zamanda ülke ve bölge ekonomisine büyük katkısı olurken istihdam açısından da bölgenin en önemli kurumlarından biri olmuştur.

Kurum, 6.885 kilometrekarelik ruhsat alanına sahip olup kömür üretimi Amasra, Armutçuk, Kozlu, Üzülmüş ve Karadon Müesseseleri olmak üzere toplam 5 Müessese Müdürlüğü tarafından sürdürmektedir. Mevcut durumda üretim ağırlıklı olarak klasik uzun ayak yöntemi ile emek yoğun bir şekilde pano ayak üretim işçiliği (kazı) sanatında çalışan işçilerle yapılmaktadır. Ocak açıklığı ise 300 km’yi bulmaktadır.

Kurumun 5 Müessesesine ait üretim panolarının 2014 yılı için bir değerlendirmesi yapıldığında; Yeraltında kömür üretimine hazır hale getirilmiş 26 ayakta toplam ayak boyunun 3.344 metre, toplam çalışma boyunun ise 1.094 metre olduğu; Kurum bazında ayak çalışma boyu oranının ise, %33 olduğu görülmektedir. Bir başka ifade ile, 3.344 metre uzunluğundaki bir ayağın bir günde 1.094 metresinde çalışılmaktadır. Bu da toplam ayak uzunluğunun %33’üne tekabül etmektedir. Bu durum, pano ayak üretim işçisi eksikliği nedeniyle yeterli sayıda işçi tertip edilemediğinden her iş günü ayak uzunluğunun %67’ sinde üretim yapılamadığını göstermektedir.

Kaba bir yaklaşımla Kurum, 3.344 metre uzunluğundaki bir ayağın tamamında çalışılacak sayıda işçi tertip edebilseydi 2014 yılında yaklaşık 2 milyon ton olarak gerçekleşen tüvanan kömür üretimi 4-5 milyon ton olarak gerçekleştirebilirdi. Bu üretimin gerçekleşmemesinin en önemli sebebi de pano ayak üretim işçisinin eksikliğinin giderilmemesi ve Kuruma bu sanatta işçi alınmamasıdır.

Pano ayak üretim işçisi eksikliğinin daha da artması sonucunda mevcut durumun olumsuzluğu daha çok artacak, geline aşamada ise eksik işçi nedeniyle üretim yapılamamasının yanında iş güvenliği açısından da kritik bir eşiğe yaklaşılmaya neden olacaktır. Mevcut durumda en kısa sürede ağırlıklı olarak pano ayak üretim işçisi olmak üzere yeterli sayı ve nitelikte işçi temin edilmemesi halinde iş güvenliği açısından da büyük tehlikeler arz edecektir.

2014 yıl sonu itibarıyla TTK’da kaydı açık işçi sayısının 1.796’sı Yer Üstü, 7.375’i Yeraltı (2.558’i pano ayak üretim işçisi) olmak üzere toplam 9.171’e düştüğü görülmektedir. Öte yandan, Müesseselerde vardiya ve ocak mühendisi sayılarının da yetersiz olduğu kimi vardiyalarda vardiya mühendisi (maden mühendisi, makine mühendisi) bulunmadığı görülmektedir. İş güvenliği, iş disiplini, kontrolü ve yaşanabilecek sorunlara zamanında müdahale edilebilmesi açısından Müesseselerdeki vardiya ve ocak mühendisi eksikliğinin de en kısa sürede giderilmesi gerekmektedir. TTK’da üretimin sürdürülebilirliği, mevcut altyapının korunması işlerin sağlıklı ve güvenli bir şekilde yapılması ve yeraltı destek birimlerinde ortaya çıkan ihtiyacın giderilmesi için acilen teknik eleman ve pano üretim işçisi alımına ihtiyaç bulunmaktadır.

TTK Genel Müdürlüğü, Türkiye’nin ihtiyacı olan taşkömürü üretimi miktarının artırılması, ekonomiye katma değerinin sağlanması ve Müesseselerindeki işçi açığının giderilmesi amacıyla en son 11.12.2015 tarihinde T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı’na bir yazı ile başvurmuştur. Yazıda, Norm Kadroya göre TTK’nın toplam 5.222 işçi açığı ile 2.627 Pano Üretim İşçi açığı bulunduğu dikkat çekilmektedir. TTK, bu işçi açığının giderilmesi amacıyla Pano Üretim İşçiliğine 2.200 ve Yeraltı Yardımcı Sanatlara 1.000 olmak üzere toplam 3.200 işçi talebinde bulunmuştur. Ancak bu talepler hala karşılanmamıştır. Yer altında bulunan

**BARTIN MİLLETVEKİLİ SAYIN M. RIZA YALÇINKAYA’NIN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/1863)**

mevcut kömür rezervlerinin ülke ekonomisine kazandırılması için Kurum talebinin ivedilikle ele alınarak karşılanması açısından bu talep önem arz etmektedir.

Öte yandan, Rusya ile yaşadığımız siyasi krizin en kritik ve en fazla etkileneceği alanlardan birinin enerji ithalatında yaşanmasının gündemde olduğu, Rusya ile ilişkilerin ne zaman normalleşeceğinin belirsiz olduğu ve 1 Ocak 2016’dan itibaren devreye konulan ambargolarla birlikte krizin daha da derinleşmesi tehlikesinin gündemde olduğu bir ortamda en büyük stratejik kaynağımız olan kömür, bölgemiz ve ülkemiz için her zamankinden daha büyük bir önem kazanmaktadır. Bu nedenlerle, kömür ihtiyacı konusunda iç talebin mümkün olabildiği ölçüde yerli kaynaklar yoluyla karşılanması amacıyla havzada yer altında bulunan mevcut kömür rezervlerinin çıkarılması ve ülke ekonomisine kazandırılması için işçi eksikliği hakkındaki Kurum talebinin ivedilikle Bakanlığınız tarafından değerlendirilerek giderilmesi büyük bir önem arz etmektedir.

Bu nedenlerle;

-TTK Genel Müdürlüğü’nün Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı’na Kurumdaki işçi eksikliğinin giderilmesi talebiyle gönderdiği 11.12.2015 tarihli yazısı ile ilgili Bakanlığınızca yapılan bir çalışma var mıdır? Varsa yapılan bu çalışma nedir?

-TTK’daki işçi eksikliğinin giderilmesine yönelik Bakanlığınızca yürütülen bir çalışma bulunmakta mıdır? Bulunmaktaysa ne zaman ve hangi sayıda işçi alımı yapılması öngörülmektedir?

-2015 Yılı Programının 331 numaralı tedbirinde yer alan “TTK’nın Yeniden Yapılandırılmasıyla İlgili Eylem Planı Hazırlığı” çalışmalarına ilişkin bugüne kadar hangi çalışmalar yapılmıştır? Eylem Planının bugüne kadar açıklanmamasının nedeni nedir ve ne zaman açıklanması planlanmaktadır?

Cevaplar 1, 2, 3:

Türkiye Taşkömürü Kurumu’nun (TTK), zarar eden yapısının ortadan kaldırılması ve yaşanmakta olan sorunların giderilebilmesi için; TTK’nın 2006 yılı faaliyetlerinin denetimine ilişkin TBMM KİT Komisyonunun 30.04.2008 tarihli toplantısında Tavsiye Kararı alınmıştır. 2009 Yılı Programının 63 no’lu önceliği kapsamında yer alan 123 no’lu tedbirde, TTK’nın yeniden yapılandırılmasına yönelik eylem planının hazırlanması hedeflenmiş ve Hazine Müsteşarlığı sorumlu kuruluş olarak belirlenmiştir. Bu çerçevede gerekli çalışmalar 2009 yılı içinde Hazine Müsteşarlığı’nca başlatılmış, Bakanlığımız, TTK ve Kalkınma Bakanlığı ile birlikte 2010 yılında Mevcut Durum Tespit Raporu hazırlanmıştır.

10. Kalkınma Planı 2015 Yılı Programı 331 numaralı "TTK'nın yeniden yapılandırılmasına yönelik olarak eylem planı hazırlanacaktır" tedbirinde, Bakanlığımız sorumlu kuruluş olarak belirlenmiştir. Konu ile ilgili daha önceki çalışmalarda yer alan Kalkınma Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Bakanlığımız Bağlı ve İlgili Kuruluşlar Dairesi Başkanlığı ve TTK ile Şubat-Mart 2015 aylarında 4 ayrı toplantı gerçekleştirilmiş ve durum değerlendirilmesi yapılmıştır. Yapılan toplantılar neticesinde, TTK'nın yeniden yapılandırılmasına ilişkin Stratejik Yol Haritası Raporu'nun ve ilgili Eylem Planı'nın oluşturulması için kapsamlı bir çalışmaya ihtiyaç duyulduğu sonucuna varılmıştır. Bu kapsamda çalışmalarımız devam etmektedir.

TTK’nın toplam 3200 yeraltı işçisine ihtiyaç duyulduğu gerekçesiyle, Hazine Müsteşarlığı nezdinde girişimde bulunulmuş ve Hazine Müsteşarlığının 28/12/2015 tarihli ve E.37378 sayılı cevabi yazısıyla da; “...2015 yılı programının 331 numaralı tedbirinde, TTK’nın zarar eden bir yapıdan çıkarılması amacıyla bir eylem planı hazırlanacağı ve kurumun yeniden yapılandırılacağı...” ifadesin yer aldığı belirtilerek, yüksek sayıdaki personel talebinin kamu üzerinde oluşturabileceği yüksek maliyet dikkate alındığında, talebin yeniden yapılandırma çalışmaları kapsamında değerlendirilmesinin daha uygun olacağının düşünüldüğü bildirilmiştir.